

Een preek voor eigen parochie op 35.000 feet

Henk Wijkhuizen

Het is dinsdagmiddag 24 juni. Ik zit ergens boven de Atlantische Oceaan en vlieg richting Ecuador. Vogeltjes kijken in de jungle en op de Galapagos.

Vanmorgen opgestegen van Schiphol, waar over enkele jaren drie maal zoveel rotzooi de lucht in gaat als vanmorgen. Schiphol moet groeien in het toch al te krappe jasje van Amsterdam. Het Nationaal Milieubeleidsplan lijkt al weer bijgezet in het rariteitenkabinet van overheidsplannen. Schiphol moet groter omdat lieden zoals ik zonodig ver weg moeten om vereeuwigd te worden met een Galapagospinguin. Tienduizenden verstoren de paradijselijke rust die hier voor de uitvinding van de traveller's cheque zal hebben bestaan. Vooral de stereotype toerist heeft hier een algemeen verspreidingspatroon. Duitsers dragen de camera op de buik en Amerikanen lopen met een hernia van de camcorder. En ik ben een van hen.

Natuur liefhebben en natuur beschermen. Het lijkt in elkaars verlengde te liggen. Het tegendeel is echter al te vaak waar en daarvoor hoef ik niet naar de Galapagos om mijn gelijk te halen.

Ooit ging ik een dagje met Dutch Birding op stap. Het werd een dagje rallyrijden door Nederland en aanpalende wouden. Soorten verzamelen als postzegels. De Wegenverkeerswet werd buiten werking gesteld, we klommen over prikkeldraad, vertrapten een kuub duinzand en loosden tien kuub rommel via de knalpijp de lucht in. Leuke dag gehad en veel gelachen. Arme vogels. Of neem nu de Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland. Een leuke club waar ik mij al jaren thuis voel. Gezellig met acht auto's ganzen kijken in Friesland. Steeds een stukje dichterbij en ach, alles vliegt op. Wel een mooi gezicht! weer veel gelachen en een prima dag achter de rug. Arm milieu. We weten wel hoe het moet, maar discrepantie tussen attitude en gedrag is menselijk, ook voor vogelaars. Vogelaars zijn vooral aardige mensen en zeker niet de slechtste leden van onze samenleving.

We doen ons best. Al jaren hebben we een natuurbeschermingssecretaris, die echter altijd als hekkesluiser mag fungeren op elke vergadering. Maar hij werkt, dus hij bestaat (vrij naar Descartes). Hij werkt hard en ik mag wel zeggen dat Martin Smit de spil is in een fragiel webje van natuurbescherming in onze regio. Enerzijds mogen we trots zijn dat de Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland altijd een voortrekkersrol

heeft gespeeld in Zuid-Kennemerland. Anderzijds droevig dat zo weinig aandacht wordt besteed aan natuurbescherming. We lopen liever buiten dan in de wandelgangen van de Griffie. We schrijven liever een verslag over leuke terreintjes dan een pleitnota voor behoud en beheer van zo'n gebied. Daarom verdient die kleine club van activisten die onze werkgroep rijk is een extra pluim bij dit jubileum van de Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland.

Vanaf 1973 heb ik als lid de ontwikkelingen in onze vereniging gevolgd. Veel werk werd altijd verzet door de familie Bloem, "The Founding Family" van de Vogelwerkgroep Haarlem.

Natuurbescherming als apart secretariaat werd in de loop van de jaren zeventig ingevoerd. Een grote impuls kreeg natuurbescherming in Zuid-Kennemerland onder Trini Heidweiller. In deze tijd speelde de strijd tegen de plezierjacht een cruciale rol. Hectische vergaderingen van Natuurmonumenten met jagers en Kritisch Faunabeheerders. Bussen vol kwamen naar het Concertgebouw, waar het lood nog net niet door de zaal vloog. Een heerlijke tijd, komt nooit weer.

Een van de vele probleemgevallen waarmee de Natuurbeschermingscommissie zich al jaren bezighoudt is het circuit van Zandvoort. Foto: Marc Janssen, Stichting Duinbehoud.

Na Trini namen Frans de Boer, ik-zei-de-gek en Nico Slotboom de portefeuille over. Als Frans een betoog hield dan kwam het diep uit zijn hart en trof het doel. Nico, hoewel hij in een Panda rijdt, is nog altijd lid van de Natuurbeschermingscommissie, waar verder momenteel Evert van Huijssteeden, Coen Looij, Louis van Trigt en (als secretaris) Martin Smit deel uitmaken.

Ongetwijfeld vergeet ik nu een aantal mensen te noemen die zich binnen onze VWG voor natuurbescherming verdienstelijk hebben gemaakt (en nog maken). Veel werk kwam en komt neer op enkele personen, vooral de persoon van de natuurbeschermingssecretaris. Ik weet hoe het voelt, eenzaam en verlaten op een soms wat ondergewaardeerde post.

Naar mijn mening is er toch steeds sprake geweest van een positieve ontwikkeling van natuurbescherming in het algemeen en de natuurbeschermingssecretaris in het bijzonder. Samen met onder andere de Stichting Duinbehoud speelt de Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland de eerste viool in de regio als het om natuurbescherming gaat.

We hebben de tijdgeest mee; milieu is een politiek item. Helaas zijn milieu- en natuurbeschermers soms zo hopeloos verdeeld. Terwijl ontzuiling van de samenleving al sinds 1967 een feit is, is de natuurbescherming/milieubeweging keurig opgedeeld in de hokjes groen en grijs. Terwijl milieu de hoogste politieke prioriteit heeft weten groen en grijs elkaar nog onvoldoende te vinden. Dit is een grote zwakte van milieubewust Nederland. We kunnen niet namens het milieu een vuist maken, zoals vakbonden wel in staat zijn voor hun achterban een stevige vuist op tafel te slaan. De angst bij allerlei clubs is het inleveren van de eigen identiteit. Toch denk ik dat dit onterecht is en dat men zonder inleveren van de eigen cultuur tal van activiteiten kan integreren en stroomlijnen. Natuurbescherming en in het algemeen milieubescherming is zo'n activiteit die boven het verenigingsniveau kan en moet worden uitgetild. Ik verwacht dat de revitalisering van de Stichting Zuid-Kennemerland Natuurlijk kan leiden tot een sterke organisatie die de belangen van natuur en landschap in de regio optimaal kan verdedigen.

Ik hoop dat ik bij het volgende jubileum kan terugblikken op een innige omhelzing van de regionale natuurbeschermingsclubs. Een integratie tussen grijs en groen zal wellicht een zaak zijn van langere adem; die we daarom niet moeten verstikken met onze autootjes op de Knardijk.